

Education and Sport Development

Department of Education and Sport Development
Departement van Onderwys en Sportontwikkeling
Lefapha la Thuto le Tlhabololo ya Metshameko

NORTH WEST PROVINCE

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE

SEPTEMBER 2019

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 300

NASIENBEGINSELS:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringssyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of - teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie, omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae.
8. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
9. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek en ten minste een deel korrek voor die punt toegeken word.
10. ~~Bewerking~~beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Let wel: kontroleer bewerking moet 'n +, -, x, ÷, wees of per kandidaat se antwoord.
11. In bewerkings, moet nie punte toeken nie vir bewerking as teller en noemer omgeruil is - hierdie is ook van toepassing op verhoudings
12. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met .
13. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf.
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 19 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 KONSEPTE

1.1.1	Vrygestelde items	✓
1.1.2	Indirekte	✓
1.1.3	Inset-	✓
1.1.4	Minister van Finansies	✓
1.1.5	Vals	✓

5

1.2.1 Bereken die bedrag verskuldig aan SAID ten opsigte van BTW aan die einde van Februarie 2019 nadat die transaksies in aanmerking geneem is.

Nr.	Berekening	Bedrag verskuldig aan SAID
A.	59 325 . 33 585	25 740 ✓
B.	3 220 x 15/115	(420) ✓
C.	30 800 x 15/100	4 620 ✓
D.	(25 300 x 5/100 = 1 265) x 15/115	165 ✓✓
E.	(92 x 500 = 46 000) x 15/115	(6 000) ✓✓
F.		560 ✓
G.	(2 280 -2 050 = 230) x 15/115	30 ✓✓
H.	427 - 247	(180) ✓✓
	*aanvaar 'n T rekening	24 515 ☒ * *een deel korrek

13

2.2.2 Pro Party Winkel ondervind kontantvloei probleme en daar is nie geld beskikbaar om SAID te betaal nie. Die bankrekening is op 31 Januarie 2019 met R52 110 oortrokke. Die direkteure vra die rekenmeester om die verkopebedrag te verminder sodat die onderneming dan 'n terugbetaling van SAID sal ontvang.

Moet die rekenmeester hierdie voorstel aanvaar?

Nee ✓

Gee EEN rede vir jou besluit. Enige geldige punt ✓

- Dit is belastingbedrog wat 'n baie ernstige oortreding is. Dit is oneties.
- Die SAID kan rente en boetes hef en die skuldige party kan tronkstraf kry.

2

TOTALE PUNTE
20

VRAAG 2**2.1 BANKVERSOENING EN INTERNE BEHEER**

2.1.1 Volgens die Januarie Bankstaat, het Rose Boutique 'n gunstige of ongunstige banksaldo?

Ongunstig ✓

Gee 'n rede vir jou antwoord.

Die Bankstaat wys die besigheid se bankrekening as 'n debiet in hulle boeke wat beteken die besigheid skuld die bank geld. ✓

2

2.1.2 Bereken die vermiste banksaldo-bedrag in die boeke van Rose Boutique op 31 Januarie 2019.

$41\,200 \checkmark - (52\,780 - 39\,800) \checkmark + (420 + 2\,315 + 1\,620) \checkmark \checkmark$
 $- 275 \checkmark = 47\,300 \checkmark$

OF

$-41\,200 + 52\,780 + 39\,800 - 420 - 2\,315 - 1\,620 + 275$

$= 47\,300$

Dui aan of hierdie saldo gunstig of ongunstig is.

Gunstig ✓

7

2.1.3 Die Versoeningstaat vir Januarie 2019 dui 'n fout wat deur die bank gemaak is, aan. Gee EEN voorbeeld van die tipe fout wat die bank kon gemaak het in hierdie spesifieke situasie.

Enige aanvaarbare antwoord ✓✓

- 'n Tjek getrek deur 'n ander rekeninghouer is verkeerdelik na Rose Boutique se rekening gepos
- Stop-/debietorder is foutiewelik twee keer geprosesseer
- Foutiewe bedrag deur die bank afgetrek in die prosessering van 'n tjek

2

2.1.4

Daar is groot uitstaande deposito's op die Bankversoeningstaat wat deur die boekhouer voorsien is. By nadere ondersoek blyk dit dat hierdie fondse wel een week voor die datum op die Bankstaat deur die kassier ontvang is.

(a) Wat vermoed jy doen die kassier onwettig wat tot hierdie groot uitstaande deposito's kan lei?

Geldwassery/⌘ Aanduiding van diefstal ✓

1

(b) Maak 'n lys van TWEE interne beheermaatreëls wat geïmplementeer moet word om te verhoed dat hierdie tipe probleme weer voorkom.

Enige TWEE geldige punte ✓✓ ✓✓

- Moedig direkte elektroniese oorbetalings aan.
- Kontak ⌘ sekuriteitsmaatskappy om die deposito's op ⌘ daaglikse / gereelde basis te gaan haal.
- Kontant moet op ⌘ daaglikse basis gedeponeer word.
- Verdeling van pligte . deposito's moet deur iemand anders as die kassier gedoen word.
- Ad hoc-kontrole van kassierpligte wat deur die interne ouditeur of bestuurder gedoen moet word.

4

2.1.5

Rose Boutique het 'n vooruitgedateerde tjek uitgereik nr. 510 (gedateer 15 April 2019). Verduidelik hoe hierdie tjek in die finansiële state op jaareinde, 28 Februarie 2019, hanteer sal word.

Vermeerder kontant en kontant ekwivalente (bank) ✓ en vermeerder handels en ander betaalbares (krediteurekontrole) ✓ met R1 620.

2

2.2.3 Verskaf TWEE interne beheermaatreëls wat deur 'n besigheid geïmplementeer kan word vir goeie interne beheer oor krediteure.**Enige TWEE maatreëls** ✓✓ ✓✓

- Die rekeningstaat van individuele krediteure moet met hul rekeninge in die Krediteuregrootboek versoen word.
- Voer interne oudits uit om die moontlikheid van bedrog en foute te verminder.
- Kontroleer dokumente om akkuraatheid van berekeninge en inskrywings te verseker.
- Verseker dat items vanaf krediteure bestel, korrek ontvang is
- Verseker dat alle aankope geldige magtiging het.
- Maak seker dat krediteure betyds betaal word om van kortings gebruik te maak / om renteheffings te vermy.
- Maak volle gebruik van kredietterme om te help met die kontantvloei.

4

**TOTALE
PUNTE****40**

VRAAG 3

3.1

3.1.1	Vaste koste ✓
3.1.2	Indirekte materiaalkoste ✓
3.1.3	Verkoops- en verspreidingskoste ✓
3.1.4	Veranderlike koste ✓
3.1.5	Administrasiekoste ✓

5

3.2 N'SYNC VERVAARDIGERS3.2.1 **Bereken die waarde van die rou materiaal voorhande op 28 Februarie 2019, deur gebruik te maak van die gewegdegemiddelde-metode**

Berekening	Antwoord
$\begin{array}{r} (55\,000 + 1\,135\,000) \\ 1\,190\,000 \checkmark \\ \hline 9\,520 \checkmark \quad \times 560 \checkmark \\ (9\,020 + 500) \end{array}$	70 000 ☒ * *een deel korrek Moet x 560
OF 125 twee punte x 560 een punt	

4

3.2.2 **Bereken die waarde van die direkte materiaal uitgereik aan produksie.**

Berekening	Antwoord
$\begin{array}{r} (55\,000 + 1\,135\,000) \\ 1\,190\,000 \checkmark \cdot 70\,000 \checkmark \text{ (sien 3.2.1)} \end{array}$	1 120 000 ☒ * *een deel korrek
OF	
$(9\,520 \cdot 560) \times 125$	
een punt een metodepunt (sien 3.2.1)	

3

3.2.3 Berei die nota vir Fabrieksbokoste voor.

	R	
Fabrieksbokoste	616 280	
Indirekte materiaal		
52 354 vier punte (261 770 drie punte x 1/5 een punt)		
[(4 500 ✓ + 260 000 ✓ - 2 730 ✓) x 1/5 ✓] - 1750 ✓	50 604 ✓*	
Versekering		
(124 992 - 19 096 ✓✓) - 59 520 ✓ - 7 440 ✓ (105 896 twee punte - 66 960 twee punte)	38 936 ✓*	
Moet meer wees as 616280	706 440 ✓	12

3.2.3 PRODUKSIEKOSTESTAAT OP 28 FEBRUARIE 2019

	R	
Direkte materiaalkoste (sien 3.2.2)	1 120 000 ✓*	
Direkte arbeidskoste		
9 430 een punt		
467 720 ✓ + 312 850 ✓ + (7 002 + 2 428) ✓ 322 280 twee punte	790 000 ✓*	
Primêre koste (DMK + DAK)	1 910 000 ✓*	
Fabrieksbokoste	706 440 ✓*	
Vervaardigingskoste (PK + FBK)	2 616 440 ✓*	
Goedere-in-bewerking: Begin	65 050	
	2 681 490 ✓*	
Goedere-in-bewerking: Eind (Balanserende syfer)	(189 490) ✓*	
Totale produksiekoste	2 492 000 ✓*	14
2 512 950 ✓ + 80 500 ✓ - 101 450 ✓		

*een deel korrek

3.3 CRAFTY WOOD

3.3.1 Bereken die gelykbreekpunt vir 2018.

Berekening	Antwoord
$\frac{548\,410 \checkmark + 247\,500 \checkmark}{18,85 \checkmark \cdot (5,50 + 4,60 + 1,65) \checkmark}$ <p style="text-align: center;">(11,75)</p> <p style="text-align: center;">OF</p> $\frac{795\,910}{7,10}$ <p style="text-align: right;">twee punte twee punte</p>	<p>112 100 eenhede ✓✓*</p> <p>*een deel korrek antwoord in eenhede</p>
	6

3.3.2 Bereken die eenhede vervaardig en verkoop vir 2018.	
Berekening	Antwoord
$\frac{607\,750}{5,50} \text{ OF } \frac{508\,300}{4,60} \text{ OF } \frac{182\,325}{1,65}$	110 500 eenhede ✓✓
	2

3.3.3	Verduidelik of jy dink die eienaar, Jenny, moet bekommerd wees of nie oor die winsgewendheid en vlak van produksie van haar onderneming. Gee TWEE redes en ondersteun jou antwoord deur gepaste syfers aan te haal.
	<p>Die eienaar moet bekommerd wees omdat die besigheid nie volhoubaar is nie.✓</p> <p>Bespreking ✓✓ Aangehaalde syfers ✓</p> <p>Antwoord vir DRIE punte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GBP is op 112 100 eenhede bereken en hulle vervaardig en verkoop slegs 110 500 eenhede. Daarom is hulle 1 600 eenhede kort. Dus maak hulle nie wins nie. • In 2017 was die GBP 78 000 eenhede en hulle het 98 000 eenhede vervaardig en verkoop en sodoende 'n wins op 20 000 eenhede geregistreer. Dit gaan nie in 2018 gebeur nie. <p>Antwoord vir TWEE punte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die GBP het toegeneem van 78 000 eenhede tot 112 100 eenhede / met 34 100 eenhede.
	4

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 4

4.1

Kies 'n AARP-beginsel in KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas.		
4.1.1	E ✓	historiese koste
4.1.2	D ✓	wesenlikheid
4.1.3	B ✓	paring
4.1.4	F ✓	lopende saak
4.1.5	C ✓	besigheidsentiteit

5

4.2.1 (a) GEWONE AANDELEKAPITAAL

<u>Gemaagtigde aandele:</u> 1 000 000 gewone aandele		
<u>Uitgereikte aandelekapitaal:</u>		
700 000 ✓	Gewone aandele op 1 Julie 2018	2 100 000 ✓
(30 000) ✓	Aandele teruggekoop R3 ✓ ✓	(90 000) ☑*
100 000 ✓	Aandele uitgereik teen R7 elk	700 000 ☑*
770 000 ✓	Gewone aandele op 30 Junie 2019	2 710 000 ✓

10

*een deel korrek

(b) BEHOUE INKOMSTE

Saldo op 1 Julie 2018	(Balanserende syfer)	483 160 ☑*
Netto wins na inkomstebelasting		900 000 ☑*
	1 250 000 ✓ . 350 000 ✓ (1 250 000 een punt x 72/100 een punt)	
30 000 aandele teruggekoop teen R6 elk		(180 000) ✓☑*
Gewone aandeledividende		(403 500) ☑*
Interim dividende	670 000 x 0,20 ✓	134 000 ✓
Finale dividende	770 000 ☑* x 0,35 ✓	269 500 ☑*
Saldo op 30 Junie 2019		799 660 ✓

13

*een deel korrek

**4.2.2 SAHARA BPK.
BALANSSTAAT OP 30 JUNIE 2019**

BATES			
NIE-BEDRYFSBATES		3 168 660	☑*
Vaste bates / Tasbare bates 1 275 000 ✓ + 300 000 ✓✓ + 720 000 ✓ + 600 000 ✓ - 315 000 ✓✓		2 580 000	☑*
Finansiële bates: Vaste deposito ✓		588 660	☑*
BEDRYFSBATES (1 090 000 x 1,5)		1 635 000	☑ ☑*
Voorraad		790 000	☑*
Handels- en ander ontvangbares (530 000 ✓ + 24 000 ✓ + 50 000 ✓✓)		604 000	☑*
Kontant- en kontantekwivalente (66 000 ✓ + 175 000 ✓✓)		241 000	☑*
TOTALE BATES		4 803 660	☑**
** (Moet dieselfde bedrag wees as Totale Ekwiteit en Laste)			
EKWITEIT EN LASTE			
AANDEELHOUERSBELANG		3 509 660	☑*
Gewone aandeelkapitaal ✓ (sien 4.2.1 (a))		2 710 000	☑*
Behoue inkomste ✓		799 660	☑*
NIE-BEDRYFSLASTE		204 000	
Lening: Kwaliteit Bank (300 000 ✓ + 8 000 ✓✓ - 56 000 ✓ . 48 000 ✓✓)		204 000	☑*
BEDRYFSLASTE (***)SIEN ALTERNATIEF)		1 090 000	☑*
Handels- en ander betaalbares (720 000 ✓ + 35 500 ✓ + 17 000 ✓✓)		772 500	☑*
Aandehouers vir dividende ✓ (sien 4.2.1 (b))		269 500	☑*
Lopende deel van die lening ✓		48 000	☑*
TOTALE EKWITEIT EN LASTE		4 803 660	☑*
(AHB + NBL + BL)			

*een deel korrek

***ALTERNATIEF VIR BEDRYFSLASTE:

BEDRYFSLASTE		1 090 000	☑*
Handels- en ander betaalbares (720 000 ✓ + 35 500 ✓ + 269 500 ✓ ☑* (sien 4.2.1 (b)) + 17 000 ✓✓)		772 500	☑*
Lopende deel van die lening ✓		48 000	☑*
TOTALE EKWITEIT EN LASTE		4 803 660	☑*

4.3 OUDITVERSLAG**4.3.1 Gee EEN rede waarom publieke maatskappye ekstern geoudit moet word.****Enige geldige antwoord** ✓✓

- Omdat hulle met publieke fondse werk.
- Om aanspreeklik te wees teenoor belanghebbendes, bv. aandeelhouers.
- Om bedrog te ontmoedig.
- Vereiste van die Wet / IFRS na te kom.

2

4.3.2 Watter tipe verslag het Giovanni Bpk. van die onafhanklike ouditeure ontvang?**Tipe:**

Ongekwalifiseerde verslag ✓

Verduideliking jou antwoord: ✓✓

- Die ouditeurs het bevind dat die finansiële state akkuraat is.
- Die finansiële state bied 'n redelike weergawe van die finansiële prestasie en finansiële posisie van die maatskappy.
- Die finansiële state is in ooreenstemming met Internasionale Finansiële Verslagdoening-standaarde en die Maatskappywet van Suid-Afrika.

3

4.3.3 Verwys na Inligting B.**Een van die direkteure sê dat “die maatskappy moet nie geld mors op dinge soos dié nie.” Gee DRIE redes teen sy opinie.****Enige TWEE geldige antwoorde** ✓✓ ✓✓ ✓✓

- Dit vorm deel van hul korporatiewe maatskaplike belegging/verantwoordelikheid wat nodig is omdat die maatskappy staatmaak op die welwillendheid (ondersteuning/positiewe beeld/goeie publisiteit) van die gemeenskap waarin hulle bedryf word.
- Skep 'n veiliger omgewing wat kliënte aanmoedig om die besigheid te besoek/skep 'n beter werksomgewing.
- In ooreenstemming met die King Kode.

6

**TOTALE
PUNTE**

85

VRAAG 5**5.1 VASTE BATES**

5.1.1	Bereken die kosprys van die afleweringvoertuig wat op 31 Augustus 2018 ingeruil is.		
	Berekening	Antwoord	
	1 120 000 ✓ + 450 000 ✓ . 1 270 000 ✓	300 000 ☒ *	4
	OF . 1 120 000 . 450 000 + 1 270 000	*een deel korrek	

5.1.2	Bereken die ontbrekende syfers soos aangedui deur (i)-(iv) op die vaste bate nota.			
	Nr.	Berekeninge	Antwoord	
	(i)		(400 000) ✓ Ignoreer hakies	14
	(ii)	(6 015 000 . 5 715 000) + 400 000	700 000 ✓✓	
	(iii)	$300\,000 \checkmark . (60\,000 \checkmark + 24\,000 \checkmark \checkmark)$ <p style="text-align: center;"> een punt een punt [(300 000 . 60 000) x 20%] x 6/12 </p> $84\,000 \text{ drie punte}$	216 000 ☒ * *een deel korrek	
	(iv)	Nuut: $(65\,000 \times 18/100) \checkmark \times 3/12 \checkmark = 2\,925 \checkmark$ Oud: $29\,000 - 1 = 28\,999 \checkmark \checkmark$	(31 924) ☒ * *een deel korrek	

5.2 KONTANTVLOEISTAAT

5.2.1 Berei die Nota vir versoening van wins voor belasting en kontant uit bedrywighede gegeneer, voor.		R
Wins voor belasting (60 000 + 90 000)		150 000 ✓✓
Aansuiwering ten opsigte van:		56 100 ✓*
Rente op lening		12 900 ✓
Waardevermindering		43 200 ✓
Wins uit bedrywighede voor veranderinge in bedryfskapitaal:		206 100 ✓*
Veranderinge in bedryfskapitaal		29 900 ✓*
Voorraad 134 000 (126 150 + 7 850) ✓ - 162 000 ✓		28 000 ✓* Moet nie hakies wees nie
Handels- en ander ontvangbares (23 800 + 1 400) ✓ . 36 000 ✓ OF 25 200 een punt (28 000 . 2 800) . 36 000 een punt een punt		10 800 ✓* Moet nie hakies wees nie
Handels- en ander betaalbares 54 800 ✓ . (63 000 + 700) ✓ OF 54 800 een punt 63 700 een punt (74 800 . 20 000) . (83 700 - 12 000 . 8 000) Een punt een punt		(8 900) ✓* Moet in hakies wees
Kontant uit bedrywighede voortgebring		236 000 ✓*

17

*een deel korrek

5.2.2	Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite	110 300 ☒ *	
	Kontant uit bedrywighede voortgebring (sien 5.2.1)	236 000 ☒	
	Rente betaal	(12 900) ☒ Moet in hakies wees	
	Dividende betaal 50 000 drie punte 12 000 ✓ + [(32 000 ✓ + 90 000 ✓ - 72 000 ✓) - 20 000 ✓] OF 12 000 een punt + 30 000 vier punte OF 62 000 vier punte . 20 000 een punt OF 50 000 -12 000 - (32 000 + 90 000 - 72 000) + 20 000 OF -12 000 een punt - 30 000 vier punte (Aanvaar T-rekening)	(42 000) ☒ * Moet in hakies wees	
	Inkomstebelasting betaal 8 000 ✓ + 60 000 ✓ + 2 800 ✓ OF -8 000 - 60 000 - 2 800 (Aanvaar T-rekening)	(70 800) ☒ * Moet in hakies wees	13

5.3.2	Netto verandering in kontant en kontantekwivalente	(69 600) ☒ *	
	Kontant en kontantekwivalente: Begin		
		16 400 ✓	
	Kontant en kontantekwivalente: Eind (6 800 . 60 000)	(53 200) ✓✓	4

*een deel korrek

5.3 INTERPRETASIE EN ANALISE

5.3.1 Lewer kommentaar op die volgende finansiële aanwysers:

	Kommentaar met syfers ✓ ✓ ✓ ✓	Redes vir verandering ✓ ✓	
(a) % bruto wins op die koste van verkope	Verhoog van 47% tot 56%. 56% is minder as die winsopslag van 60%	Advertensies verhoog verkope; verbeter bemarking-strategieë; koop by goedkoper verskaffers; gee korting aan kliënte.	3
(b) % bedryfsuitgawes op verkope	Verbeter / verlaag van 23% tot 18%	Bly binne die begroting; vermy vermorsing; verhoog verkope; verlaag uitgawes.	3

5.3.2 Van 2017 na 2018 het die direkteure 'n weldeurdagte besluit geneem om die beleid oor die verdeling van wins in die vorm van dividende, te verander. Verduidelik hierdie verandering. Haal syfers of berekeninge aan om jou antwoord te staaf.

Verwagte antwoord vir VIER punte
(verduideliking ✓✓ syfers/berekening ✓✓)

Hulle het in 2017 ($42 \div 42 \times 100$) 100% van al hul verdienste uitbetaal teenoor ($28 \div 50 \times 100$) 56% van hul verdienste in 2018. Die onderneming behou fondse vir toekomstige uitbreidings/ontwikkelings/om die NBW in 2018 te verbeter.

Verwagte antwoord vir TWEE punte:

Die DPA het vanaf 42 sent tot 28 sent gedaal/met 14 sent gedaal en die VPA het verbeter vanaf 42 sent tot 50 sent/met 8 sent verbeter.

4

5.3.3 Aandeelhouers is tevrede met die uitreikprys van die nuwe aandele. Haal TWEE finansiële aanwysers aan om die stelling te staaf.

Finansiële aanwysers met syfers ✓ ✓
Geldige kommentaar ✓ ✓

- Nuwe aandele is verkoop teen 873 sent bo die NBW van 648 sent
- Nuwe aandele is verkoop teen 873 sent bo die markwaarde per aandeel van 763 sent

4

5.3.4 Een van die direkteure voel dat die lening so gou as moontlik betaal moet word. Stem jy saam? Haal TWEE finansiële aanwysers aan met syfers om jou mening te staaf.

Mening:

Nee ✓

Finansiële aanwysers met syfers:

Verduideliking ✓ ✓ Neiging van 2017 na 2018 ✓ ✓

Skuld-ekwiteit-verhouding is 0,06 : 1 wat beteken dat die besigheid in 'n positiewe posisie is om meer geld te leen. Dit dui op lae risiko.

Die opbrengs op totale kapitaal aangewend (OTKA) vir 2018 is 26% wat hoër is as die rentekoers van 18%. Dit dui op 'n positiewe hefboom aan.

5

5.3.5 Die aandeelhouers behoort tevrede te wees met hul opbrengs op hul belegging en die maatskappy se verdienste. Verduidelik TWEE finansiële aanwysers met syfers om hierdie opinie te staaf.

Verduideliking ✓ ✓ Syfers ✓ ✓

Opbrengs op aandeelhouersekweiteit het verbeter van 9,5% na 20%. 20% is hoër as die opbrengs verdien op alternatiewe beleggings van 7% of 13%.

Verdienste per aandeel het verbeter van 42 sent tot 50 sent per aandeel.

4

TOTALE PUNTE
75

VRAAG 6

6.1 **Voltooi die Debiteure-invorderingskedule vir Augustus 2019**

DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE VIR AUGUSTUS 2019		
	KREDIETVERKOPE	AUGUSTUS
Mei	42 000	
Junie	49 200	3 936 ✓✓
Julie	43 200	30 240 ☒ ** Moet x70%
Augustus	33 600	6 720 ✓✓
		40 896 ☒ * *een deel korrek

6

6.2 **Bereken die ontbrekende bedrae soos aangedui deur (i) tot (iv) op die Kontantbegroting**

Nr.	Berekeninge	Antwoord
(i)	$(84\ 000 \times 100/150 \checkmark) \times 25\% \checkmark$	14 000 ☒ *
(ii)	$(82\ 000 \times 75\%) \checkmark \times 95\% \checkmark$	58 425 ☒ *
(iii)	$2\ 904 \times 100/110$	2 640 ✓✓
(iv)	$- 22\ 600 \checkmark . 10\ 200 \checkmark$	(32 800) ☒ * *een deel korrek

11

6.3 **Verwys na Inligting A en E.**

Die werkers is ontevrede met die verhogings wat hulle in Augustus 2019 sal ontvang. Hulle het ook aangedui dat hulle in Oktober 2019 sal staak as die eienaar nie aandag gee aan hulle ontevredeheid nie.

Gee EEN rede (met syfers) wat die eienaar kan gebruik om die verhoging wat hy toegestaan het aan die werkers in Augustus 2019, te regverdig.

Gepaste rede ✓✓ relevante syfers ✓✓

- Die besigheid ondervind kontantvloei probleme want die verwagte bankbalans aan die einde van Augustus 2019 is oortrokke met R120 000.
- Die totale verkope vir Junie (R89 100) is onder die begrote bedrag (R123 000) en hy verwag dat die neiging gaan voortduur.
- Die invordering van debiteure het verlaag van R46 440 na R40 896.

4

6.4

Verwys na Inligting A en G.

Die eienaar benodig jou kommentaar rakende die nuwe voertuig.

Afgesien van die deposito en die maandelikse paaient van R6 250, verduidelik hoe die volgende Kontantbegroting geraak gaan word. Noem DRIE punte.

Enige 3 geldige punte ✓ ✓ ✓

- Afleweringkoste betaal aan MJ Verspreiders sal vermy word.
- Pertrolkoste moet ingesluit word.
- Salaris van die bestuurder moet ingesluit word.
- Versekering moet ingesluit word.

3

6.5

Verwys na Inligting H.

Aan die einde van Augustus 2019 is die volgende syfers geïdentifiseer.
Die eienaar het vir jou gevra om aan hom te verduidelik waarom die begrote en werklike bedrae van sekere items so drasties van mekaar verskil.

Lewer kommentaar op die beheer van die volgende items gedurende September 2019. Gee EEN punt advies aan Terry in verband met elke item.

KOMMENTAAR	ADVIES
ADVERTENSIES: Onder spandeer. Dit het aanleiding gegee tot verlaagde verkope. ✓✓	Verhoog advertensies om verkope te verhoog. ✓
VERPAKKINGSMATERIAAL: Oorspandeer. Verkope is minder dan moet verpakkingsmateriaal verminder. ✓✓	Gereelde voorraadopname om moontlike diefstal op te spoor. ✓

6

TOTALE PUNTE
30

TOTAAL: 300